

**ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΥΓΕΙΑΣ κ. ΘΩΜΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΣΤΟ
«ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟ»**

-
- 1. Η εφαρμογή ενός Εθνικού Σχεδίου Υγείας συζητείται εδώ και πάρα πολλά χρόνια, χωρίς κανένα όμως θετικό, χειροπιαστό αποτέλεσμα. Γιατί ο κόσμος να πιστέψει αυτή τη φορά ότι φθάσαμε τελικά στο τέρμα και από τις αρχές του 2016 θα έχουμε ένα νέο σύστημα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης;**

Πράγματι, η εφαρμογή του ΓεΣΥ συζητείται εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Τώρα βέβαια αποτελεί και μνημονιακή υποχρέωση. Όμως το θέμα δεν είναι αυτό. Η ανάγκη για την εφαρμογή του ΓεΣΥ δεν πηγάζει από την απαίτηση της Τρόικας, αλλά από την απαίτηση της κοινωνίας για ισότιμη πρόσβαση όλων των πολιτών σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας, χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις. Αποτελεί ανάγκη που γίνεται ολοένα και πιο επιτακτική με το βάθεμα της οικονομικής κρίσης. Πηγάζει από τα νέα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα και το δράμα χιλιάδων συμπολιτών μας που δεν έχουν πια την οικονομική δυνατότητα άμεσης πρόσβασης σε ιατροφαρμακευτική φροντίδα. Η Στρατηγική Εφαρμογής του ΓεΣΥ έχει ήδη τροχοδρομηθεί και είμαι αισιόδοξος ότι αυτή τη φορά θα φθάσουμε στο τέρμα. Το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω.

- 2. Ποιες είναι οι προτεραιότητες αυτή τη στιγμή του ΟΑΥ και ποιες οι εκκρεμότητες που επείγει να διεκπεραιωθούν;**

Αυτή τη στιγμή, ο ΟΑΥ διανύει αγώνα δρόμου μαζί με το Υπουργείο Υγείας και όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς για να μπορέσει το ΓεΣΥ να υλοποιηθεί μέχρι το τέλος του 2015. Το χρονοδιάγραμμα που έχει τεθεί από την Τρόικα είναι όντως σφικτό. Προς το σκοπό αυτό, ο ΟΑΥ επεξεργάζεται Οδικό Χάρτη για την προώθηση των αναγκαίων ενεργειών που απαιτούνται για την υλοποίηση του μεγαλεπήβολου αυτού κοινωνικού έργου. Όλες οι εκκρεμότητες έχουν χαρτογραφηθεί και θα αντιμετωπισθούν. Η προώθηση του τροποποιητικού νόμου στη Βουλή, η υλοποίηση του συστήματος πληροφορικής, η διαβούλευση με τους παροχείς υπηρεσιών υγείας και η επίτευξη συμφωνίας για τους σφαιρικούς προϋπολογισμούς, αποτελούν ορισμένες από τις εργασίες που έχουν προγραμματισθεί στα πλαίσια του Οδικού Χάρτη για να υλοποιηθούν μέσα στο χρονοδιάγραμμα που έχει θέσει η Τρόικα.

- 3. Αποτελέσματα αναλογιστικής μελέτης**

Τα πορίσματα της αναλογιστικής μελέτης συνοψίζονται ως εξής:

- Το βασικό σενάριο της επικαιροποιημένης αναλογιστικής μελέτης καταδεικνύει ότι η χρηματοδότηση του ΓεΣΥ μπορεί να επιτευχθεί με οριακή μόνο αύξηση των ποσοστών εισφοράς σε σχέση με αυτά που καθορίζονται στον περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμο του 2001. Συγκεκριμένα, οι εισφορές των μισθωτών αυξάνονται από 2% σε 2,30%, των εργοδοτών από 2,55% σε 2,93% και των αυτοτελώς εργαζομένων από 3,55 % σε 4,09 %.
- Το κράτος δεν θα επιβαρυνθεί με επιπρόσθετες δαπάνες και
- Η εφαρμογή του ΓεΣΥ, όχι μόνο δεν θα αυξήσει τις υφιστάμενες δαπάνες υγείας, αλλά θα επιφέρει συνολικές εξοικονομήσεις για την οικονομία ύψους

€292εκ. για την περίοδο 2016-2025, λόγω των βέλτιστων πρακτικών και των ασφαλιστικών δικλίδων ελέγχου που ενσωματώνει.

Η εισαγωγή του ΓεΣΥ θα συμβάλει, μεταξύ άλλων, στη δικαιότερη κατανομή του κόστους χρηματοδότησης της υγείας και στην αποτελεσματικότερη χρήση των διαθέσιμων πόρων.

4. Μηχανογραφικό σύστημα. Θεωρείται η ραχοκοκαλιά του ΓεΣΥ. Ποιες ενέργειες γίνονται αυτή τη στιγμή για τη δημιουργία του.

Είναι γεγονός ότι ένα τόσο μεγάλο και πολύπλοκο έργο όπως το ΓεΣΥ, πρέπει να στηρίζεται σ' ένα καλά μελετημένο και ολοκληρωμένο Σύστημα Πληροφορικής. Ο ΟΑΥ μέσα από πολλή μελέτη έχει καθορίσει τις λεπτομερείς προδιαγραφές, καθώς και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του Συστήματος Πληροφορικής.

Ενόψει των νέων δεδομένων της οικονομίας και σε συνέχεια της πρόνοιας του Μνημονίου Συναντίληψης για εξέταση εναλλακτικών σεναρίων, ο ΟΑΥ άρχισε να εργάζεται προς την κατεύθυνση αυτή, έτσι ώστε να καταλήξει σε πιο αποτελεσματικό τρόπο υλοποίησης και λειτουργίας του Συστήματος Πληροφορικής που θα επιτρέψει τη γρηγορότερη και με χαμηλότερο κόστος εφαρμογή του.

Επιπλέον, να σημειωθεί ότι σε συνέχεια εισήγησης της Τρόικας αναμένεται μέσα στον Οκτώβριο η κάθοδος στην Κύπρο ειδικού εμπειρογνώμονα από κράτος μέλος της ΕΕ για να παράσχει τεχνική βοήθεια στη διαδικασία αυτή. Η διαδικασία αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2013.

5. Πως εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του ΓεΣΥ, η οποία φαίνεται να είναι ένας από τους βασικότερους παράγοντες για την πρόωθηση του;

Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμος του 2001 προνοεί ότι σε οποιοδήποτε οικονομικό έτος οι δαπάνες του Οργανισμού δεν θα υπερβαίνουν τα έσοδά του. Για τον σκοπό αυτό εισάγονται μηχανισμοί που αποτελούν βέλτιστες πρακτικές για συγκράτηση των δαπανών υγείας, όπως ο σφαιρικός προϋπολογισμός, οι συμπληρωμές, ο τρόπος αποζημίωσης των παροχών υπηρεσιών φροντίδας υγείας, το σύστημα πληροφορικής, η εφαρμογή πρωτοκόλλων κ.λπ. Επιπρόσθετα, το ΓεΣΥ θα χρηματοδοτείται από μία ευρεία βάση εισφορών (μισθωτοί, εργοδότες, κράτος, αυτοεργοδοτούμενοι, συνταξιούχοι, άλλα εισοδήματα) το ύψος των οποίων θα διασφαλίζει τη βιωσιμότητα του νέου συστήματος.

6. Εκπαίδευση γενικών και ειδικών γιατρών. Τι έχει αποφασισθεί ή μελετάται ακόμα;

Ο αριθμός των ιατρών στην Κύπρο που πληρούν τα κριτήρια και θα μπορούν να συμβληθούν με τον Οργανισμό ως Προσωπικοί Ιατροί (ΠΙ) για ενήλικες και παιδιά ξεπερνά τους πεντακόσιους (500) και διακόσιους (200) αντίστοιχα. Οι αριθμοί αυτοί είναι ικανοποιητικοί σε σχέση με τον αριθμό των δικαιούχων για την εφαρμογή του θεσμού του ΠΙ στα πλαίσια του ΓεΣΥ.

Υπάρχει ωστόσο ένας μικρός αριθμός ιατρών που δεν ξεπερνά τους εξήντα (60), οι οποίοι δεν πληρούν τα κριτήρια για να ενταχθούν στο θεσμό του ΠΙ για ενήλικες και θα πρέπει να τύχουν εκπαίδευσης. Το γεγονός αυτό όμως, δεν αποτελεί εμπόδιο στην άμεση εφαρμογή του θεσμού. Η εκπαίδευση των ιατρών αυτών που δεν πληρούν τα κριτήρια, θα πραγματοποιηθεί στη βάση εκπαιδευτικού προγράμματος το οποίο έχει καταρτιστεί σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο (ΠΙΣ). Ο ΠΙΣ εξέφρασε την πρόθεσή του να αναλάβει την εκπαίδευση των εν λόγω ιατρών.

Αναφορικά με τους Ειδικούς Ιατρούς που θα συμβληθούν με τον ΟΑΥ στα πλαίσια του ΓεΣΥ, θα τύχουν εκπαίδευσης που θα σχετίζεται με τη χρήση του Συστήματος Πληροφορικής και τις γενικές πρόνοιες του ΓεΣΥ. Η εκπαίδευση αυτή θα γίνει μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής του Συστήματος Πληροφορικής.

7. Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου, Καραϊσκάκειο Ίδρυμα, Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής. Ποια θα είναι η θέση τους στο ΓεΣΥ.

Οι υπηρεσίες φροντίδας υγείας που προσφέρουν τα πιο πάνω ιδρύματα καλύπτονται ως επί το πλείστον στο πακέτο παροχής υπηρεσιών υγείας που θα προσφέρει το ΓεΣΥ. Παραδείγματος χάριν οι υπηρεσίες υγείας του Ογκολογικού προς καρκινοπαθείς, όπως διαγνωστικές εξετάσεις και θεραπείες, καλύπτονται από το ΓεΣΥ. Το ίδιο ισχύει και για το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής, όπου οι υπηρεσίες που εμπίπτουν στην ειδικότητα της νευρολογίας καλύπτονται επίσης από το ΓεΣΥ. Το ερευνητικό κομμάτι όμως του Ινστιτούτου δεν θα καλύπτεται δεδομένου ότι δεν αφορά στην παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας προς ασθενείς. Οι κλινικές και εξειδικευμένες εργαστηριακές εξετάσεις του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής και του Καραϊσκάκειου Ίδρυματος με παραπεμπτικό ιατρού θα καλύπτονται από το ΓεΣΥ.

8. Ακόμει συχνά να λέτε, ότι δεν θα υπάρξει επιβάρυνση των δημόσιων οικονομικών. Πως θα το πετύχετε αυτό;

Δεν θα υπάρξει επιπλέον επιβάρυνση των δημοσίων οικονομικών, αφού η εισφορά του κράτους για το ΓεΣΥ για υπηρεσίες που καλύπτονται από το ΓεΣΥ, θα περιοριστεί στα ποσά που το κράτος θα δαπανούσε ούτως ή άλλως χωρίς την εφαρμογή του ΓεΣΥ. Ως εκ τούτου, ο προϋπολογισμός του κράτους διαχωρίζεται στην εισφορά του κράτους για το ΓεΣΥ και στις δαπάνες του Υπουργείου Υγείας για τις υπηρεσίες που θα μείνουν εκτός ΓεΣΥ και τις οποίες το Υπουργείο Υγείας θα συνεχίσει να προσφέρει. Επιπρόσθετα, για μια περίοδο που θα καθοριστεί, μέρος της αποζημίωσης των νοσηλευτηρίων θα προέρχεται μέσω εγγυημένων προϋπολογισμών, έτσι ώστε να υπάρξει ομαλή προσαρμογή στο νέο σύστημα και να διασφαλιστεί η οικονομική βιωσιμότητα των νοσηλευτηρίων.

9. Πότε αναμένεται να υπάρξει τελική απόφαση για το ύψος της εισφοράς;

Τα τελικά ποσοστά εισφοράς θα καθοριστούν και θα συμφωνηθούν από τους κοινωνικούς εταίρους στη βάση των ποσοστών που έχουν υπολογιστεί στα πλαίσια της επικαιροποιημένης μελέτης Mercer και θα ψηφιστούν σε νόμο από την Βουλή.

10. Για τον απλό πολίτη που ίσως δεν γνωρίζει, ποιος θα είναι ο ρόλος του Οργανισμού όταν θα εφαρμοστεί το ΓεΣΥ;

Ο ρόλος του Οργανισμού είναι πολυσχιδής και οι αρμοδιότητές του καθορίζονται στη νομοθεσία. Μεταξύ άλλων, ο ΟΑΥ θα διαχειρίζεται το Ταμείο του ΓεΣΥ, θα διασφαλίζει την ορθή λειτουργία του νέου συστήματος, θα συμβάλλεται με παροχές υπηρεσιών υγείας και θα τους αποζημιώνει για τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός θα διασφαλίζει την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών, θα επιλαμβάνεται της αντιμετώπισης παραπόνων, με στόχο πάντοτε την εξυπηρέτηση των δικαιούχων και τη προώθηση ενεργειών για τη βελτίωση της υγείας όλων των πολιτών.

11. Ποιες ιατρικές υπηρεσίες δεν θα καλύπτονται από το ΓεΣΥ;

Το ΓεΣΥ θα καλύπτει όλες τις βασικές υπηρεσίες υγείας. Εκτός Σχεδίου παραμένουν οι οδοντιατρικές υπηρεσίες, με εξαίρεση την προληπτική οδοντιατρική φροντίδα για παιδιά μέχρι 16 ετών, οι πλαστικές επεμβάσεις κοσμητικού χαρακτήρα, τα μη συνταγογραφούμενα φάρμακα, τα ακουστικά, τα γυαλιά, καθώς και ορισμένες υπηρεσίες επαγγελματιών υγείας που δεν ρυθμίζονται από τη νομοθεσία.

12. Σε ποίο σημείο βρίσκεται ο διάλογος με τους παροχείς υγείας;

Ο διάλογος με τους παροχείς υπηρεσιών υγείας βρίσκεται σε πολύ καλό δρόμο. Πολλά έχουν συζητηθεί και συμφωνηθεί τα τελευταία χρόνια με όλους τους παροχείς υγείας. Απομένουν ορισμένα ανοικτά θέματα τα οποία θα συζητήσουμε και είμαι βέβαιος ότι θα βρούμε λύσεις μέσα στο πνεύμα συναίνεσης που διακρίνει τις μέχρι σήμερα επαφές μας. Να σημειώσω απλά την έναρξη του δομημένου διαλόγου μεταξύ του ΟΑΥ και του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου στην παρουσία του Υπουργείου Υγείας από τις αρχές του περασμένου Αυγούστου και την πρόσφατη συμφωνία μεταξύ των δύο μερών για την ετοιμασία ενός γενικού πλαισίου αρχών, για την πραγματοποίηση των διαβουλεύσεων που αφορούν στον καθορισμό των προϋπολογισμών των ιατρών στα πλαίσια του ΓεΣΥ.

13. Ένα σημαντικό έσοδο για το ΓεΣΥ θα είναι οι συν-πληρωμές. Εξηγείστε μας τι ακριβώς είναι αυτό και πως θα λειτουργήσει.

Οι συν-πληρωμές δεν αποτελούν σε καμία περίπτωση εισπρακτικό μέσο για την κάλυψη των δαπανών του ΓεΣΥ, αλλά εργαλείο διαμόρφωσης της ορθής συμπεριφοράς από μέρους των χρηστών του ΓεΣΥ, καταπολέμησης της κατάχρησης του Συστήματος και συγκράτησης του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι συμπληρωμές θα καταβάλλονται από τον ασθενή στο σημείο επαφής με τους παροχείς φροντίδας υγείας. Το ύψος των συμπληρωμών θα διασφαλίζει ότι οι συμπληρωμές δεν θα είναι αποτρεπτικές στην πρόσβαση και την απρόσκοπτη χρήση των υπηρεσιών υγείας από τους ασθενείς. Οι βασικές αρχές στις οποίες στηρίχθηκε ο καθορισμός των συμπληρωμών, συνάδουν με τη διεθνή πρακτική τόσο σε σχέση με το συνολικό ύψος των συμπληρωμών όσο και με τις κατηγορίες υπηρεσιών στις οποίες θα υπάρξουν συμπληρωμές στα πλαίσια του ΓεΣΥ (π.χ.

φάρμακα και εργαστηριακές εξετάσεις). Επίσης προβλέπεται ότι θα εξεταστεί η εισαγωγή προνοιών, έτσι ώστε να προστατευθούν οι ευάλωτες ευπαθείς ομάδες των ασθενών όπως π.χ. οι συνταξιούχοι, χρόνιοι ασθενείς κ.λπ.

14. Παρακαλώ ένα καταληκτικό σχόλιο κ. Αντωνίου.

Τελειώνοντας, να επισημάνω ότι η εφαρμογή του ΓεΣΥ αποτελεί ένα κορυφαίο έργο κοινωνικής πολιτικής μέσα στις δύσκολες συνθήκες που περνά η πατρίδα μας, το οποίο χρειάζεται η κοινωνία. Το ΓεΣΥ θα διασφαλίσει την ισότιμη πρόσβαση όλων των πολιτών σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας, χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις. Η πρόσβαση σε υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας θα παύσει να είναι προνόμιο των ολίγων. Η οικονομική επιβάρυνση των πολιτών για το νέο Σύστημα θα είναι κατά μέσο όρο χαμηλότερη από τη σημερινή, ο Κύπριος ασθενής θα τυγχάνει αξιοπρεπούς μεταχείρισης, ενώ ο κίνδυνος οικονομικής καταστροφής σε περίπτωση θεραπείας από σοβαρή ασθένεια θα εκμηδενιστεί. Να σημειώσω επίσης, ότι πρόκειται για μια σημαντική μεταρρύθμιση στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους και των πολιτών.

Το ΓεΣΥ πρέπει να γίνει πραγματικότητα όχι γιατί το απαιτεί η Τρόικα, αλλά γιατί αποτελεί κοινωνική επιταγή.

20 Οκτωβρίου, 2013